

Monumentnummer*: 511285

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82840/61

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Laren		Laren		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Vredelaan	44			1251 GJ	Laren		
Vredelaan	46			1251 GJ	Laren		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Laren Noord-Holland		D				933	
Laren Noord-Holland		D				932	

Omschrijving**

Inleiding

Grote VILLA, genaamd "Huize Zevenende", gebouwd tussen 1925 en 1927 naar ontwerp van architect W. Hamdorff. De villa, waarvan de oorspronkelijke bestemming 'woonhuis met tuinmanswoning' was, is gelegen aan de zuidzijde van de Vredelaan (nabij de brug over de Rijksweg) en grenzend aan de Zuiderheide. Het huis wordt omgeven door een zeer grote tuin en is van de weg af bijna geheel aan het zicht onttrokken door bossages. De glooiende kap is vanaf de Zuiderheide wel zichtbaar en maakt in feite onderdeel uit van het glooiende heidelandschap. Het pand is één van de grootste Larense (en Gooische) landhuizen en eveneens één van de grootste opdrachten voor Hamdorff. Het werd door hem ontworpen in een romantisch-expressionistische bouwtrant waarin invloeden van de Engelse landhuisstijl herkenbaar zijn.

De villa is verbouwd en gerestaureerd in 1978 en in 1989. Bij de restauratie van 1989 stond herstel van de oorspronkelijke elementen voorop; de restauratie werd uitgevoerd onder leiding van architect van der Pol door aannemersbedrijf Reissen & Co. te Utrecht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De villa wordt omgeven door een zeer grote tuin, die in 1989 gewijzigd is naar ontwerp van landschapsarchitect P.A.M. Buys (Vught). Hierbij werd de toegang tot het perceel met de toegangsmuur, hek en oprijlaan verlegd. De toegang tot het terrein bevond zich oorspronkelijk in de noord-westhoek van het terrein, thans is deze in het midden van de noordgrens met de Vredelaan gelegen. Een aarden wal omsluit thans driekwart van het terrein, terwijl aan weerszijden van de bestaande vijver nieuwe waterpartijen zijn aangelegd (de zuidelijkste met twee eilandjes). De villa had oorspronkelijk ensemblewaarde vanwege de kenmerkende eenheid die de glooiende rieten kap vormt met zijn glooiende heide- en bosachtige omgeving. Tevens hadden villa en omgevende tuin grote situationele waarde vanwege de in het oorspronkelijke ontwerp van Hamdorff zo weloverwogen wisselwerking tussen aangelegde delen (huis en tuin) en de natuur (heide en bos) op deze hoek van de Vredelaan nabij de brug over de Rijksweg. Door de aanleg van de aarden wal is de wisselwerking verstoord.

N.B. Eigenaar wenste geen medewerking te verlenen aan het MSP-onderzoek en verleende geen toestemming om het erf te betreden. De beschrijving en waardering berusten op gegevens verkregen tijdens het MIP en op een beschrijving van het pand, gemaakt in opdracht van de gemeente Laren, waarbij gebruik is gemaakt van foto's, tekeningen en plattegronden.

In 1989 is een mutatie aangebracht in een van de zijgevels.

Omschrijving

Het landhuis op samengestelde, geknikte plattegrond is boven een plint van klinkers opgetrokken uit rode handvormbakstenen van kloostermoppenformaat, gemetseld in wild verband. Het bouwwerk bestaat uit twee woonlagen en een zolder onder een samengestelde rieten kap. De kap heeft een glooiende nok, en bevat op de hoogste punten een schoorsteen. De bovenste woonlaag valt gedeeltelijk in de kap. Ramen en deuren zijn, op een enkele uitzondering na, voorzien van de voor Hamdorff typerende roedenverdeling, waarbij de horizontale roeden langer zijn dan de verticale. Aan de onderzijde van de vensters springt een rollaag naar voren. De kozijnen zijn okerkleurig geschilderd, het raamhout wit.

De voorgevel (W) is gelegen aan het voorplein dat een ovaal grasveld in het midden bevat. Het voorplein wordt aan twee kanten omsloten door respectievelijk de voorgevel en een gang/loggia met garage.

De asymmetrische ingedeelde voorgevel heeft een complexe, onregelmatige opbouw en bevat van links naar rechts de volgende onderdelen: (1) een driezijdige uitbouw (oorspronkelijk de linnenkamer), (2) een gaanderij met drie bogen die de hoofdingang bevat, (3) een halronde erker, (4) een bouwvolume (hal) met topgevel en groot paraboolvormig venster, (5) een geveldeel met vier vensterassen en (6) een gaanderij met loggia erboven. Een (7) grote schoorsteenpartij sluit de voorgevel af aan de rechterzijde. De inzwenkende knik van de plattegrond bevindt zich tussen de topgevel (hal) en het geveldeel met vier vensterassen.

De linnenkamer (1) vormt een rechthoekige uitbouw op de linkerhoek van de voorgevel. De uitbouw heeft drie gelijke zijden, waarvan elke zijde een tweelichts-kozijn bevat. De uitbouw wordt direct boven de bovendorpel van de vensters afgesloten door een aangehuifd rieten dak dat ter plaatse van het hoofvolume van de villa versmelt met het dakschild van de voorgevel. De gaanderij (2) heeft drie bogen, afgewerkt met een meersteens rollaag. De openingen bieden toegang tot de gaanderij, die een trapeziumvormige plattegrond heeft. In de schuine zijde rechts bevindt zich de voordeur, geflankeerd door twee smalle vensters. De rechte, lange zijde van de gaanderij bevat een tweelichts-kozijn met raam, voorzien van een roedenverdeling. Links van dit venster bevindt zich een klein toiletraam. De schuine zijde links bevat een tweelichts-kozijn identiek aan het hiervoor beschrevene. De vloer van de gaanderij bestaat uit baksteen met tegels en ligt twee treden boven maaiveld. De gevel boven de gaanderij bevat (op de eerste verdieping) drie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweelichts-kozijnen gelijk aan de voorgaande. Hierboven bevindt zich de wit geschilderde dakgoot op okerkleurig geschilderde houten klossen. In het dakschild bevinden zich drie naast elkaar geplaatste, halfronde dakkapellen met glooiende rieten killen. Elke dakkapel heeft een halfrond raam met radiale roedenverdeling. Naast de gaanderij bevindt zich een eenlagige erker (3) op halfrond grondplan en direct boven de vensters afgesloten door een rieten kap. De erker heeft drie vensters die zijn getralied en met rustica zijn omlijst. Rechts naast de erker bevindt zich (4) de topgevel van de hal, afgesloten door een rieten steekkap met zeer klein wolfseind. De gevel bevat een groot paraboolvormig halvenster met roedenverdeling en rustica-omlijsting. Het onderste kalf en de tussenstijlen zijn geheel in rustica uitgevoerd en getralied. Het dakschild tussen de hal en de gaanderij wordt doorbroken door een taps toelopende schoorsteen. Rechts van de hal knikt de gevel in en bevat vervolgens een geveldeel ter breedte van vier vensterassen (5). De drie linker vensterassen bevatten vensters met rustica-omlijstingen. De rechteras bevat een klein smal venster. Dit geveldeel wordt afgesloten door een dakschild, waarvan het onderste deel met leien is bedekt, het bovenste deel met riet. Het dakschild wordt doorbroken door twee dakkapellen, ten behoeve waarvan de kap iets is opgehuifd. De rechter-dakkapel bevat een tweelichts-kozijn met ramen voorzien van kruisroeden, de linker twee paar naar buiten stolpende ramen met kruisroeden. De zijkanten van de vensterstrook zijn wederom afgewerkt met geschilderde gepotdekselde delen. De lekdorpel bestaat uit een rand rode pannen. Rechts van dit geveldeel bevindt zich (6) een gaanderij met loggia erboven. De gaanderij heeft vier gedisselde eikenhouten staanders en korbelen, terwijl de gevelwand trapeziumvormig inspringt. De korte zijden van de gaanderij bevatten toegangsdeuren. Op de eerste verdieping bevindt zich de loggia, afgesloten door een leien dak. De loggia loopt geheel rechts over in een klein halfrond balkon, opgenomen in de schoorsteen (7). De grote, tapstoelopende schoorsteenpartij domineert de hoek tussen de rechterzijgevel en de voorgevel. Ter hoogte van de verdieping bevat de schoorsteen echter een boogvormige opening en het, met rode baksteen beklede, kleine halfronde balkon. De schoorsteen bevat tenslotte aan de voorzijde een op schoren rustende windkast, die gedekt is met rode pannen in dezelfde kleur als het metselwerk. De dakstoel bevat een klok.

De linkerzijgevel (N) bevat naast de linnenkamer een terugspringend geveldeel en bevat, onder een huifachtig opgelicht dakdeel ten behoeve van de hijsbalk, vier verticale smalle vensters die daglicht bieden op de dienstgang en het trappenhuis. Links hiervan springt de gevel schuin naar voren en bevat een venster met stolpende ramen en een toiletraampje links daarvan. Het uitgesprongen zijgeveldeel bevat aan de brede zijde stolpende openslaande deuren. Hierachter bevond zich oorspronkelijk de zitkamer van de dienstboden. De andere zijgevel van de dienstboden-zitkamer is blind en maakt deel uit van de achtergevel.

De achtergevel (O) heeft rechts een geveldeel dat onder 45 graden naar voren springt ten opzichte van het overige deel van de gevel. Het heeft een eigen karakter doordat de dakschilden aan weerszijden langer doorlopen en het geveldeel op de verdieping bekleed is met houten gepotdekselde delen. De begane grond bevat rechts een drielichts-venster met bovenlichten en roedenverdeling, links een vierlichts-venster met bovenlichten en roedenverdeling. De bovendorpels hebben in het metselwerk doorlopende oren. Op de verdieping bevindt zich rechts een tweelichts-venster en links een drielichts-kozijn. De 'kopgevel' van dit geveldeel bevat links een kozijn met naar buiten stolpende ramen en een bovenlicht, verdeeld door twee verticale roeden. In het dakschild is een dakkapel geplaatst tegen de gevelknik. Deze bevat een tweelichts-kozijn met naar buiten draaiende ramen. Op de nok is een grote rechthoekige schoorsteen geplaatst.

De achtergevel kent voorts van rechts naar links een gebogen gedeelte, een inspringend deel, een recht geveldeel en vervolgens een loggia. Het ovale grondplan van de eetkamer uit zich in het gebogen geveldeel met op de begane grond stolpende openslaande deuren, geflankeerd door stolpende vensters (melkmeid). Links in dit geveldeel bevindt zich nog een identiek stolpend venster. De verdieping bevat een drielichts-kozijn met stolpende ramen met links daarvan een balkondeur. Links van de eetkamer springt de gevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

iets in en bevat recente (niet beschermde) serredeuren. Op de verdieping is een houten balkon geconstrueerd, dat te bereiken is door een deur. Links van dit ingesprongen deel is achter de rechte gevel de woonkamer gesitueerd. Deze gevel bevat op de begane grond een drielichts-kozijn met vaste vensters zonder roedenverdeling en bovenlichten. De oren van de bovendorpels en van de brede kalven lopen door in het metselwerk. Op de verdieping zijn drie identieke tweelichts-kozijnen met naar buiten draaiende ramen met roedenverdeling te zien. Het dakschild is op drie plaatsen licht gehuifd en bevat kleine dakkapellen met vensters, voorzien van een kruisroeden-verdeling. Links van het voorgaand beschreven geveldeel van de woonkamer loopt het dakschild verder door naar beneden en wijkt de gevel op de begane grond in trapeziumvorm terug om plaats te maken voor een loggia. De kap boven de loggia steunt op twee grote houten staanders van gedisseld eiken met korbelen. De gevel op de begane grond bevat aan elke zijde stolpende deuren, die toegang geven tot de loggia. De kap boven de loggia bevat een dakkapel, die een drielichts-kozijn bevat met naar buiten draaiende ramen. Aan weerszijden van dit kozijn is de vensterstrook afgewerkt met okerkleurig geschilderde gepotdekselde delen. Op de nok is een vierkante schoorsteen geplaatst. De plattegrond vertoont ter plaatse van de loggia een flauwe knik. De links van de loggia gelegen herenkamer bevat een drielichts-kozijn. Geheel links knikt de gevel naar het zuiden. Dit zuidelijke deel van de achtergevel bevat op de begane grond en de verdieping een tweelichts-kozijn. De topgevel is bekleed met gecarbolineerde gepotdekselde delen.

De grote schoorsteenpartij, geheel rechts in de voorgevel, met gaanderij geeft aansluiting op een door een zadeldak overdekte gang, die leidt naar een garage. Van het noordelijke dakschild aan de voor- c.q. pleinzijde is het onderste deel met pannen gedekt, het bovenste deel met riet. De gevel aan de pleinzijde bevat drie stalvensters, en aan de achterzijde vier gedisselde eikenhouten staanders en korbelen. De gang is daardoor aan de achterzijde (Z) open.

De overdekte gang wordt in het westen beëindigd door de garage. De garage heeft een schilddak met een getoogde welving aan de voorzijde (NO).

De voorgevel (NO) bevat in het midden houten garagedeuren met een getoogde bovenzijde. Grote rusticablokken van tufsteen zijn tussen het metselwerk gevoegd. Op de verdieping bevindt zich een kozijn met getoogde bovenzijde en stolpende ramen.

De achterzijde (ZW) heeft een afgewolfde steekkap.

Ten noorden van de villa bevindt zich een klein vrijstaand gebouw. Dit bouwwerk is opgetrokken op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en wordt afgedekt door een zadeldak met stijgende nok. De kopgevels bevatten tuiten. Tussen de villa en het kleine bijgebouw bevindt zich een gemetselde stenen muur met opening ten behoeve van de dienstbodeningang.

Aan de achterzijde van de villa is een terras aangelegd met een uitkijkpunt. De terraskeermuur is opgetrokken uit Wezer zandsteen en loopt in een vloeiende lijn mee met het huis en de tuin. De villa wordt omgeven door een zeer grote tuin; de toegang tot het terrein bevond zich oorspronkelijk in de noordwesthoek.

Waardering

De villa is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard voorbeeld van villa-architectuur uit de jaren '20 van de 20ste eeuw, opgetrokken in een romantisch-expressionistische bouwtrant met invloeden van de Engelse landhuisstijl. Daarnaast hebben villa en tuin ensemble- en situationele waarde, vanwege de kenmerkende eenheid die de glooiende rieten kap vormt met zijn glooiende heide- en bosachtige omgeving en vanwege de in oorsprong zo weloverwogen wisselwerking tussen aangelegde delen (huis en tuin) en de natuur (heide en bos) op deze hoek van de Vredelaan nabij de brug over de Rijksweg. Tevens is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het pand van belang als een van de grootste en meest karakteristieke onderdelen van het oeuvre van architect W. Hamdorff.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis